

25 ÅRS JUBILÆUM

**BØRN
KUNST
OG
BILLEDER**

UDGIVET AF
Landsforeningen
Børn, Kunst og Billeder

Skovgaardsgade 3
8000 Aarhus

REDAKTION

Jane Bendix, Karen Marie Demuth,
Kirstine Thrane, Kirsten Jensen &
Liv Grud Vestbjerg.

LAYOUT

Emilie Ny Brockdorff

TRYK

Dafolo

COPYRIGHT

Landsforeningen
Børn, Kunst og Billeder, 2016

BESTYRELSE

Liv Grud Vestbjerg (formand)
Lene Pors
Mini Blume
Jane Bendix
Kirsten Jensen
Nirvi Bennich (suppleant)
Maria Christine Andersen (suppleant)
Malene Abildgaard (suppleant på barsel)

Aftensejltur.

ternes forunderlige verden. Design. Barndommens

lyn. **Spil.** Kunsten i matematikken. Kaffekande og støvsuger. Kulturhistorisk perspektiv. Kunst tager tid. Den sprudlende nordnorske billedkun

og stilstand. Værker. Fra idé til leg og eksperimenter. Engagement i hele salen. Scenografi. Tegning på Ipad. Stemningsfulde lysoptog. Blikke og sp

rielektor. **Musefølderæs.** Det begynder med en tegning. Kunstnere var igangsættere. Praktisk arbejde. Luft mellem oplæggene. Børns tilblivel

danse. Verden. Museumspædagog. Kunst, videnskab og offentlighed. Kunstens Vinger. Catwalk. Afslørede deltagernes holdninger. Kålf

billeder. Om igen – tænk forfra. Et usædvanligt godt grin. Mønstre, sammenhænge og gentagelser. **Installationskunst.** Komposit

Kulørt **A-4 papir.** Konferenceprogrammer. Fra kitsche til færdigt værk. **Papyrus.** Energi til fremdriften. Børnenes arbejder. Animationsteater. Poetisk.

Lektor i biologi. **Eventyr. Drømmefangeren.** Tæt på færgen. Mellem kunst og sprog. Cafedebat. Byen som bog. Modede

kontraster. Den farveløse verden. Glasset. Kunnen – træning og **fantasi.** Befolker scenen. Tegning i lange baner. Ens land, pas og

Deltagerne medbragte en genstand. Speakers Corner. Store skulpturer. Improviseret

Skildpadder og grisetæer. Udstillingssted. Forsinket start. Mail-art.

af gamle håndværkere. Arkitekturhistorie. **Teatret i billeder.** Med ledsagende musik.

se. Billedkunstner. Instrumentfokus. Kamp og kreativitet. **Russisk**

kunsten3 **Tarzan.** Konstruktion. Landarkunstner. Hele museet til

Teknisk hjælp. Fælles dans. **Logistik.** Initiativtager. Et kunstprojekt. Film

kunst. At tænke med hænderne. Kulturuudveksling. Fjernstyrede biler. Et

bliver politisk. Kunstmaler. Svært helt at forstå. Kunst, rum og

marken. **Tradition og fornyelse.** Piktogrammer.

små og fremtiden. Vandringer til forskellige lokaliteter.

gelse og skulpturelt arbejde. **Papirfigurer.**

Absurde gøglerier. Kunstformid-

p på

hotellet

Graffiti.

AI -

Tak til Lotte Glob, Lykke Østrup
Andersen, Helle Binding, Vejen
Billedskole, Vejen Kunstmuseum,
Kolding Billedskole, Skagens
Museum, Aarhus Billed- og
Medieskole og Frederikshavn
Bibliotek for lån af billeder.

INDHOLD

FUGLE I FLOK //4

EN LIVSNØDVENDIGHED – ET LYKØNSKNINGSBREV FRA TVILLINGEHALLEN //6

25 ÅR MED BØRN, KUNST OG BILLEDER //8

LANDSKONFERENCERNE //16

BKB HOLDER FANEN HØJT FOR KULTUREL MANGFOLDIGHED //20

FRA GRUNDSKOLE TIL TALENTLINJE //22

HVORDAN MØDES KUNSTEN I UDKANTEN AF DANMARK? //24

BILLEDKUNSTENS DAG – EN GAVE - DEL DEN UD //28

BLÆKSPRUTTEKUNSTNER //30

BØRN, KUNST OG DEMOKRATI //32

Publikationen er støttet af:

Billedkunstnernes Forbund
Danish Visual Artists

FUGLE I FLOK I 25 ÅR

AF LIV GRUD VESTBJERG, FORMAND FOR LANDSFORENINGEN BØRN, KUNST OG BILLEDER

I denne jubilæumspublikation bliver vi ført rundt i en verden af Børn, Kunst og Billeder. En verden, der rummer mange forskellige perspektiver på et komplekst og farverigt indhold.

I de 25 år Børn, Kunst og Billeder har eksisteret, har foreningen været båret fremad i et utal af formationer – som en fugleflok – i konstant forandring. Hver fugl i flokken har sin egen individuelle stemme.

I denne publikation har vi samlet et udvalg af forskellige stemmer, der helt aktuelt bidrager til foreningens samlede substans. At det ER vigtigt at give plads til stemmer og udsagn har stået klart siden eventyrenes tid:

”Han har jo ikke noget tøj på!”, siger drengen i Kejserens nye klæder.

Eventyret kom jeg i tanker om, da jeg genlæste 10-års festskriftet for Børn, Kunst og Billeder. I år 2000, hvor det blev udgivet, skrev Marie Hansen fra Tvillingehallerne et lykønskingsbrev til landsforeningen og indledte med et andet velkendt H. C. Andersen eventyr:

”Hallehøj – her kommer jeg,” råber Klodshans, og hans fornemme brødre vender sig om, og ser, hvad han nu har samlet op.

”Bah! Børnekultur – det billige skidt.” De fortsætter til Christiansborg med deres egen bagage, som er uendeligt meget mere værd: Tørre kalkulationer

om hvad der kan betale sig, pragtfulde kulturinstitutioner som prestigeprojekter – se det er noget. Det kan man se, hvad er – og få penge til, og tjene på.

Inspireret af Maries klodshansallegori tænkte jeg videre på kejsereventyret om drengen, der som den eneste vil sige højt, hvad de voksne ikke tør af skræk for at fremstå uvidende: Kejseren er ikke iklædt silkevævede stoffer, smukke dekorationer og kostbare sten, men går dér nøgen og til fuldt skue.

Kejseren var ikke parat til at parere drengens påstand, men det skal vi i Børn, Kunst og Billeder og alle dens medlemmer til stadighed være. For Klodshans’ fornemme brødre, som vi kender fra det første

eventyr, vil altid spørge, når vi præsenterer dem for vores idéer, fuldførte eller spirende projekter og fyldige visioner – hvad er det værd? Og vi behøver ikke have det svar klar, som de forventer – ofte vil vi svare for os som Klods Hans, uventet og med 'dyppelse' til. For, som man vil kunne læse i denne jubilæumspublication, ved vores medlemmer og samarbejdspartnere, og ikke mindst børnene og de unge, hvad de taler om. Der er substans og idérigdom både fra dem, der har været med i mange år, og fra de helt nye, der er ved at tage deres første skridt ind i en verden af Kunst og Billeder.

I jubilæumspublicationen finder vi både stemmer fra kanterne af Danmark (og kan vi, i denne

brogede flok, ikke hurtigt blive enige om, det er godt at have lidt kant?) samt fortællinger fra virkeligheden om fødekæder, mangfoldighed og en demokratisk ret til at blive præsenteret for kunst. Kunsten virker i og er en del af samfundet, bliver der sagt. Os, der arbejder med Børn, Kunst og Billeder, har taget opgaven på os med at skabe menneskelige mulighedsrum – det såkaldt tredje rum, hvori alle fem sanser kan tages i brug, hvor intellektet møder følelserne, hvor fremmede territorier åbner sig op, folder sig ud og afsøges... Hvor en erkendelse kan slå ned på et sekund, eller et håndværk forfines over 10.000 timer, og hvor kroppens begrænsninger overtages af forestillinger, der ingen grænser

har. Hvor mennesket opdager sin egen hårfine kontur ud imod resten af verden.

Den mangfoldige og transformerende fugleflok i Børn, Kunst og Billeder er i evig bevægelse, nu på femogtyvende år, og tillykke med det!

10 ÅR – 25 ÅR

EN LIVSNØDVENDIGHED

AF MARIE HANSEN, BILLEDSKOLEN I TVILLINGEHALLEN

For nylig var jeg en tur med mit franskhold til Loiredalen, og det var på mange måder en lærerig oplevelse. Mine medkursister var alle pensionerede eller på efterløn, og de kom fra erhverv som laborant, regnskabschef, bankassistent, it-medarbejdere og sågar en tresproget korrespondent, som altid har været hjemmegående.

En noget anden flok end de billedkunstnere, skolelærere og universitetsforskere, der præger mit eget miljø. Den forhenværende korrespondent blev min sidekammerat i minibussen på transporten fra det ene renæssanceslot til det andet, så vi fik lært hinanden lidt at kende.

På et tidspunkt snakkede vi om kunsten i det offentlige rum. Hun havde mange spørgsmål til "eksperten", som hun kaldte mig, og bl.a. havde hun undret sig over

det, at man havde budgetteret med så ufatteligt mange penge til kunst til de nye hospitaler.

Nu blev jeg sat på en opgave, for hvordan skulle jeg forklare noget så indlysende, som at kunst bare er livsnødvendig? At verden ville være et sygt sted at være uden kunst, at kunst ikke bare er for renæssancefyrster og turister på tur i historien, men at det er en uundværlig del af det at være menneske.

Dyr laver ikke kunst. Civilisationer kendetegnes ved deres kunst. Selv i de perioder i menneskenes historie hvor ALT har drejet sig om at overleve, har man fundet tid til og prioriteret at lave kunst. Helleristninger, simple redskaber med et lille zigzagmønster, kirkernes kalkmalerier, en udsmykning på en bondeskjortes krave... Æstetik er for alle, og alle bruger det hele tiden. Jeg er så

mere eller mindre heldig, at jeg har jævnlig kontakt med Herlev Hospital.

For hver gang jeg kommer der, holder jeg mere og mere af Gernes' mesterværk. Jeg ved, der er undersøgelser, der siger, at man helbredes hurtigere med god kunst på hospitalet, og at farver spiller en kæmpe rolle. Det mindsker angsten - for sygdommen, for autoriteterne, for den ukendte enorme organisation.

Men kunst skal også læres. Det ved alle vi, der underviser i billedkunst, og det fortalte jeg min rejsekammerat om. Jeg fortalte, hvordan vi arbejder med børn og unge på Billedskolen, om klasseprojekterne, om alle de skønne oplevelser jeg har haft med mine elever på gallerier og museer, om billedgennemgange, hvor det enkelte barn kunne stråle af stolthed over eget værk. Alt

det kender I så godt, men min kammerat sagde:” Tænk, hvis jeg havde haft sådan en undervisning i skolen! Vi blev bare sat til at tegne efter forlæg. Det var så kedeligt. Jeg ville måske bedre kunne værdsætte – og få øje på – al den kunst, der er rundt omkring.”

Sådan er det, og – som min gamle leder sagde:” Der skal billeder IND, før der kan komme billeder UD”. Det gælder vores elever, men så sandelig også vi, der underviser. Inspiration er vores benzin. For mig er det vigtigt at se så mange udstillinger som muligt; teater, film og musik er også gode inspirationskilder for mig, men det fedeste er Børn, Kunst og Billeders Landskonference. Her får vi serveret en cocktail af kunst, teori og vidensdeling med ligemænd og fagfæller i en unik atmosfære af tillid, iver og fællesskab.

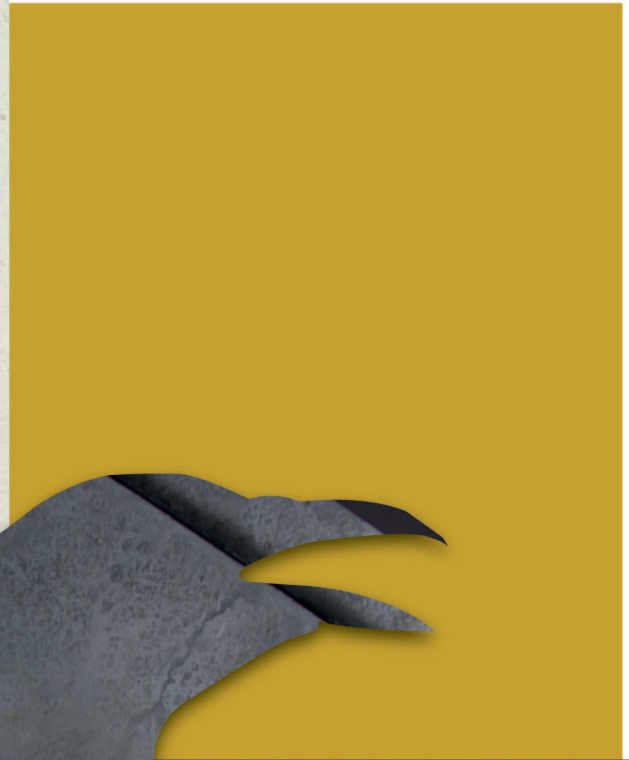
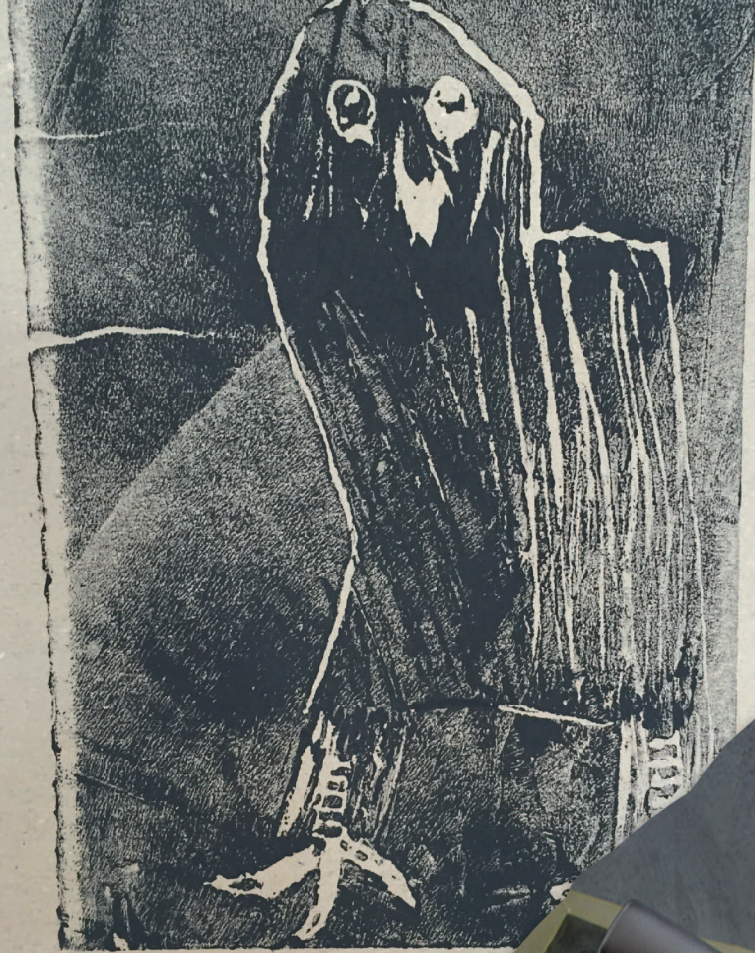
TAK, kære forening. TAK til alle de flittige og dygtige folk, der gennem tiden har sørget for den ene overraskende, overvældende og overrumplende oplevelse efter den anden. År ud og år ind. Med højt humør trods modgang og en usvigelig tro på, at det nok skal være os, der vinder i den sidste ende. For kunst er nødvendig for alle - også for pensionerede korrespondenter og måske især for regnskabschefer og den slags!

Kærlig hilsen

Marie

Hvis voksne havde haft mere billedkunst i deres liv, så ville de måske blive bedre til at tegne med deres børn.

Maren, 11 år
Kathrinedal Skole

25 ÅR MED BØRN, KUNST OG BILLEDER

AF KAREN MARIE DEMUTH, MEDSTIFTER OG EN LANG ÅRRÆKKE FORMAND FOR LANDSFORENINGEN BØRN, KUNST OG BILLEDER

Karen Marie Demuth, fortæller om foreningens begyndelse og om nogle af foreningens aktiviteter.

Hvordan begyndte det hele?

Godt hjulpet på vej af et par særlige puljer til nye tiltag i kommunerne, kom de første billedskoler til verden i slutningen af 80'erne og begyndelsen af 90'erne. En lille gruppe mennesker mødtes for at diskutere, om man kunne lave en organisering, der kunne styrke etableringen af flere billedskoler rundt i landet. Nogle i gruppen ønskede et tilhørsforhold til folkeskolen, mens andre ønskede en uafhængig forening, der kunne rumme alle, som havde en fælles interesse for arbejdet med børn, unge og billedkunst. Resultatet blev sidstnævnte, og foreningen har gennem alle årene haft medlemmer fra billedskoler, kulturskoler, folkeskoler, privatskoler, kunstmuseer, kunsthaller, biblioteker, daginstitutioner, kulturhuse, kunstorganisationer, billedkunstnere, arkitekter,

designere osv. Vi har gennem årene fået bekræftet, at det, at medlemmerne og deltagere i aktiviteter kommer fra mange forskellige steder, giver en god dynamik, et videre udsyn og basis for mange synsvinkler og gode diskussioner.

Det har været et vigtigt princip, at BKB skal supplere det, der findes i forvejen, og fylde huller ud, hvor billedkunst for børn og unge ikke varetages af andre. Derfor var det nærliggende, at billedskolerne, som ikke havde en anden tilhørsorganisation, fik et særligt fokus fra begyndelsen. I øvrigt steg antallet af billedskoler i løbet af de første 10 år fra 10 til 110 billedskoler.

Hvorfor hedder det Landsforeningen Børn, Kunst og Billeder?

Da landsforeningen blev etableret var der – måske endnu stærkere end nu – en diskussion om kunstbegrebet og om digitale billeder, tegneserier, graffiti, osv.

Da ønsket var at samle kræfterne i en rummelig forening, der både skulle arbejde med et traditionelt og et bredere billedbegreb blev den brede og inkluderende – men måske lidt tunge titel – valgt. Det var desuden vigtigt, at ordet børn indgik i titlen, og at det var en landsdækkende forening.

Hvor kommer logoet fra?

De første år holdt vi bestyrelsesmøder hos hinanden rundt i landet, og på et møde fik vi på den private opslagstavle øje på et børnebillede af en "indianerhånd". Hånden kendes fra børns billeder i alverdens lande og kulturer, og vi kunne alle godt lide billedet på håndens og øjets samarbejde i alt billedarbejde.

Der har til tider været forslag om at modernisere logoet, men andre opgaver blev prioriteret, og i de senere år har det ikke været diskuteret. Måske er logoet nu ved at være en del af "retrobølgen".

Hvilke aktiviteter har der været i foreningen?

Landsforeningens arbejde har hovedsagelig været baseret på frivillig arbejdskraft i bestyrelsen suppleret med medlemmernes og andres støtte. Desuden har de mange udviklingsprojekter, både lokalt, nationalt, nordisk og internationalt involveret en bred kreds af interessenter.

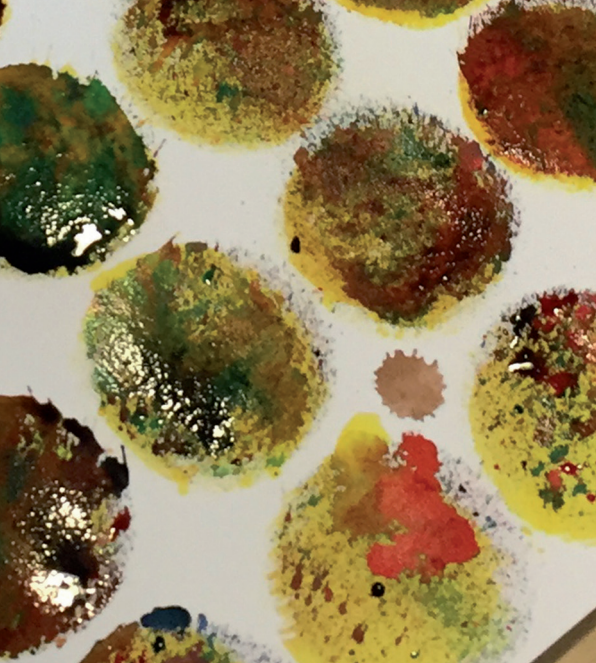
De centrale aktiviteter har fra begyndelsen været en årlig landskonference og udgivelse af medlemsnyhedsbreve. Der udkom et nyhedsbrev hver anden måned, redaktionen gik på skift blandt medlemmerne, der blev trykt i sort/hvid, og samling, hæftning og udsendelse foregik manuelt. Temaerne i nyhedsbrevene skiftede, så man kom hele vejen rundt i billedkunstlandskabet, både på forskellige målgrupper, institutioner og indhold.

Efterhånden som den frivillige indsats – af mange gode grunde –

tog af, blev kravene til tryk og udtryk samtidig større, så nyhedsbrevene udkommer nu to gange om året – og med farver. Indholdet er stadig båret af medlemmernes bidrag, mens bestyrelsen tager sig af redaktionen.

Når man ser tilbage, kan man undres over, hvordan det egentlig lod sig gøre at indgå i så mange forskellige sammenhænge de første år. Både i nordiske projekter, studieture for voksne f.eks. til nordiske lande og Sct. Petersborg, udvekslingsprojekter for børn f.eks. til Finland, Letland, Italien og Kina, og i tværkommunale og tværfaglige projekter, skolekirke-samarbejde osv. Der var flere puljer, man kunne søge, og vi trådte hele tiden nye stier og afsøgte nye muligheder. Lykkeligvis kan vi se, at mange projekter har givet ringe i vandet og udviklet sig videre og videre, som tiden er gået, og personer er udskiftet, så man ikke længere kan huske eller se, at den første "afsender" var BKB.

Der har været en stor udvikling på billedkunstområdet og på børnekulturområdet i foreningens 25-årige levetid, både hvad angår undervisning og formidling. Og aktiviteterne i BKB har ikke altid kunnet følge med til at tilgodese alle områder på samme tid. I begyndelsen var der kun et par enkelte billedskoleledere og en enkelt kunstformidler på et kunstmuseum. Vi lavede i et par år et seminar på Statens Museum for Kunst, og vi har med et par pauser afholdt en billedskoledag som en fast tilbagevendende aktivitet. Nu er der kommet et ekstra lag i billedskolerne, så der er etableret billedskoleledernetværk i Jylland og på Sjælland. Men den største landvinding er nok, at der er kommet så mange tværgående faglige samarbejder i gang, både ved foreningens mellemkomst og gennem møder i foreningens aktiviteter.

Hvilke andre opgaver har foreningen haft?

Ud over de mange aktiviteter i foreningen har den usynlige del af foreningens arbejde nok fyldt endnu mere. Det har været i form af rådgivning i forbindelse med etablering af billedskoler eller igangsætning af billedkunstprojekter, det har været dokumentation af udvikling og organisation, og det har været ansøgninger, administration, medlemskontakter, deltagelse i faglige og fagpolitiske møder, udstillinger og meget, meget mere. I de seneste ti år har BKB været igangsætter og partner i flere projekter, der udvikler design og arkitektur for børn og unge. Også resultaterne af disse projekter har spredt sig som ringe i vandet til mange kommuner.

Det har været vigtigt at følge med i, hvad der skete på området i hele landet, i de store byer såvel som på de mindre steder. For at få en geografisk spredning

blandt deltagere i udviklings- og udvekslingsprojekterne har vi inviteret forskellige kommuner og institutioner med. Men der har selvfølgelig også været et økonomisk aspekt i forhold til, hvem der havde mulighed for at deltage.

I perioder har der været en billedskolekonsulent tilknyttet foreningen nogle få timer ugentligt, og der er ca. hvert femte år lavet en landsdækkende undersøgelse, der dokumenterer billedskolernes rammer og vilkår. Desuden har BKB udgivet flere publikationer om billedskoler, en kalender, plakater, postkort og frimærker.

Hvorfor er der behov for en forening som Børn, Kunst og Billeder?

Der er behov for et fælles mødested, et sted, hvor man kan gå hen med sin interesse, hvor der er højt til loftet, og hvor man både formelt og uformelt kan indgå i et fællesskab. Og så skal det være et

sted, hvor man kan blive udfordret på vanetænkning og snæver institutionstænkning.

Der er desuden behov for et fælles talerør og et sted, hvor der kan opsamles og formidles viden og erfaringer bredt inden for området. Så længe det ikke findes samlet andre steder, udfylder BKB dette behov hos mange mennesker, eller som nogen udtrykker det "Hvis ikke BKB fandtes, måtte nogen opfinde det".

Hvordan har bestyrelsesarbejdet været?

Det har været meget forskelligt. Nogle gange har der været en meget aktiv og harmonisk bestyrelse, andre gange har der været få, der har båret de mange opgaver. Enkelte år har det været svært at få folk i bestyrelsen, og andre år har der været kampvalg. Der er folk, der har været i bestyrelsen i mange år, mens andre har ønsket at bidrage i en periode. Mange medlemmer har haft den

indstilling, at man på skift tog en tørn med bestyrelsesarbejdet. Det har altid været tilstræbt at have en bestyrelse, der både dækker billedkunstrådet bredt og har en geografisk spredning.

Bestyrelsesarbejdet har først og fremmest været båret af en fælles vision, men der er naturligvis mange principielle og praktiske ting, der også løbende skal tages stilling til. Bestyrelsen har eksempelvis diskuteret deltagelse i billedkunstkonkurrencer, kønsfordeling i billedkunstaktiviteter, det sociale aspekt i forhold til det kunstneriske og så selvfølgelig den aktuelle kulturpolitiske dagsorden. Men de bedste og dybeste diskussioner og fortællinger har nok været, når vi har afsøgt et tema til landskonferencerne. Og hver gang er vi kommet så langt ned i temaerne, at vi har stof til mange konferencer, og ud af denne proces er næste tema næsten altid opstået.

Hvordan har BKB forbundet sig til andre kunstarter?

I de første mange år tog BKB initiativ til mange tværfaglige projekter, og vi deltog i mange tværfaglige udvalg og netværk. Fra 1995 – 98 var vi medinitiativtager til et landsdækkende forsøgsprojekt om Musiske Skoler.

BKB har altid villet både bredden, kvaliteten og det tværgående samarbejde. Med en forening, hvor alt arbejde er baseret på frivillighed, blev det efterhånden en stor mundfuld, når vi også ville nå ud i alle dele af det visuelle område i en bred forståelse af billedkunst (f. eks. arkitektur, design, animation, scenografi). Derfor har det været nødvendigt de senere år at holde fokus på billedkunst og mindre på det tværfaglige.

På landskonferencerne har vi fastholdt, at der altid er elementer, der forbinder sig til andre kunstarter og andre fagområder.

Eksempelvis har der i forbindelse med konferencetemaet "Ord i øjet – visuel poesi" været en del aktiviteter om forholdet mellem ord, bogstaver og billeder. Blandt medlemmerne er der mange steder tværfagligt samarbejde.

Hvorfor er Landskonferencerne så vigtige for foreningen?

På de konferencer, der var i den øvrige børnekulturverden i begyndelsen af 90'erne, var det stort de samme oplægsholdere, der gik igen. Derfor satte vi os for, at vi hvert år ville præsentere nye professionelle kunstnere og oplægsholdere, dels fra billedkunstrådet, dels fra andre områder. F.eks. har der været filosoffer, idehistorikere, antropologer og naturvidenskabsfolk, der kunne give konferencetemaet et blik udefra og nye tilgange til konferencetemaet. Kun ganske få gange har vi haft en foredragsholder mere end én

gang. Der tilstræbes desuden, at der hvert år er et nordisk eller europæisk indslag. Ofte forholder foredragsholderne sig ikke specifikt til børn og unge, det er deltagerens opgave at forbinde oplæggene til deres egen praksis. Et andet princip har været, at konferencen flytter geografisk fra år til år, dels for at lade rum og kontekst være en udfordring til at tænke nyt, dels for give mulighed for lokalt samarbejde, og dels for at det ikke er de samme deltagere, der skal rejse langt hvert år.

Ud over at være en inspirationsindsprøjtning har konferencerne haft stor betydning som interessefællesskab og et mødested, hvor man kan dele og udveksle erfaringer og viden i workshops eller i "speakers' corner". Som et særligt programpunkt og fællesoplevelse har vi ofte haft et musikindslag eller en visuel teater- eller danseforestilling.

Efter konferencerne kan vi se, at deltagerne ofte bruger konferencens foredragsholdere i andre billedkunstsammenhænge eller arbejder videre med temaet i deres egen institution. Ligesom alle andre aktiviteter i foreningen er konferencerne åbne for alle.

Hvilke højdepunkter i konferencerne kan fremhæves?

Det er svært at pege på særlige højdepunkter i konferencerne, for der har været mange. Og mange begejstrede og rørende kommentarer, f.eks. "hvert år er den bedste", "det er årets højdepunkt" eller "vi glæder os som til juleaften - der er juleaften, og så er der konferencen". Som regel har halvdelen af deltagerne været med før, og halvdelen er nye ansigter. Mange har sat meget ind på at deltage, både hvad angår økonomi, tid, transport og måske børnenepasning. Nogle har endda ønsket sig deltagelse som f.eks. fødselsdagsgave eller afskedsgave fra deres arbejdsplads.

Konferencerne planlægges ud fra

en dramaturgisk ramme, og inden for den bliver der eksperimenteret og skiftet og tilført nye synsvinkler og metoder. Der skal altid være plads til sansoplevelser, benspænd, overraskelser og improvisation. Med en deltagerkreds, der er ja-sigere, åbne, nysgerrige og altid med på at prøve noget nyt og sætte sig selv i spil, er det ikke så svært at tage chancer med indholdet.

På en konferencen i Esbjerg, der markerede 10-års jubilæet, udeblev en oplægsholder, men i en fart fik vi fat i nogle busser, der kunne køre alle ud til Svend Wiig Hansens hvide kæmpeskulpturer "Mennesket ved Havet". Det trak op til uvej, tordenen rullede, og lynene oplyste skulpturerne som kæmpestore spotlys. Et fantastisk syn, og knap var alle tilbage i busserne, før uvejret brød løs, og regnen stod ned i stænger. Vi fik megen ros for dette "arrangement", som ud af tilfældigheder blev til et højdepunkt.

En anden tilfældighed, der blev til en uforglemmelig oplevelse, var på den konference, hvor Kirsten Dehlholm fik til opgave at samle og iscenesætte alle workshops til en stor fælles installation og performance. Hun formåede at vende alle workshops på hovedet og tilføre nye synsvinkler. Det blev et fremtidigt pejlemærke for, at alt muligt kan lade sig gøre, hvis man tør udfordre vaner og det trykke og sikre. På konferencestedet var der tilfældigvis også kursus for politiet, og i al hemmelighed var der lavet aftale om, at de midt i eventen skulle komme ind i fuld udrustning og skabe tumult med ordene "Hvad foregår her? Har I fået tilladelse?". En deltager med bopæl på Christiania reagerede prompte: "Uroerne!". Resten af aftenen blev der lavet fællesdans for alle og byttet historier om kriminalitet og billedkunst mellem politi og billedfolk.

Men det særlige er nok mest stemningen på konferencerne, deltagernes positive modtagelse

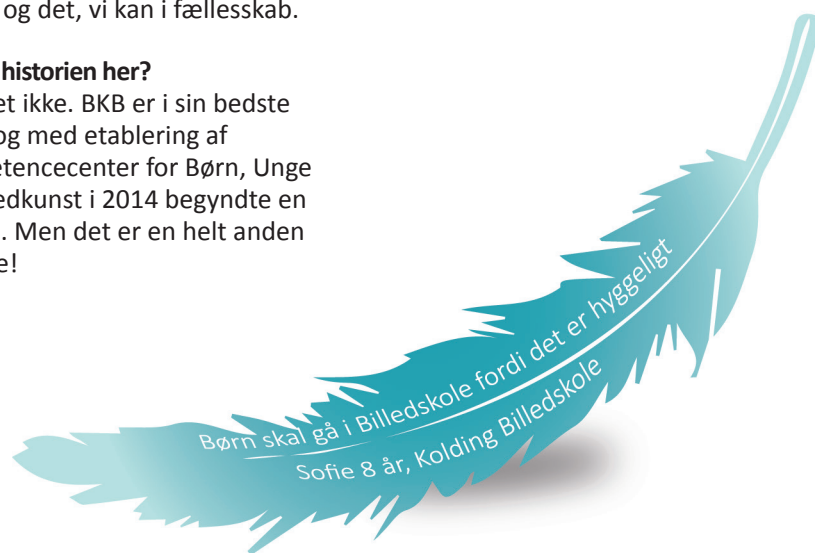
af det, vi nu har fundet på. Mange gange har alle været fuldstændig fyldte og opløftede af indtryk, så man næsten kunne "svæve" ud af døren, når konferencen sluttede. Fyldt af glæden over, at der er så megen faglighed, iverdigdom og energi i de mennesker, som arbejder med børn, unge og billedkunst. Og at der for en stund i en fælles referenceramme har været fuldt fokus på det, vi har, det, vi ved, og det, vi kan i fællesskab.

Slutter historien her?

Nej, slet ikke. BKB er i sin bedste alder, og med etablering af Kompetencecenter for Børn, Unge og Billedkunst i 2014 begyndte en ny æra. Men det er en helt anden historie!

I 2014 udgav Børn, Kunst og Billeder en "konference-julekalender", hvor man kan se temaer, foredragsholdere og enkelte billeder fra de første 24 års konferencer.

Se www.bornkunstogbilleder.dk.

25 års Konferencer

Fællesskab

Begejstring

Værktøjer

Muligheder

Inspiration

Ekspirimentet

Nærvær

Viden

Ideer

Generøsitet

Netværk

Interesse for
Børn, Kunst
Billeder

Forskning
Videnskab
Kunst
Formidling
Fortælling
Filosofi
Pædagogik
Kultur

LANDSKONFERENCERNE

AF LUNA PANDURO, MANGEÅRIGT BESTYRELSESMEDLEM, KONFERENCEDELTAGER OG MEDARRANGØR

Jeg kom med i Børn, Kunst og Billeder i 1995 efter et tip fra Lene Degett (Bornholm). Hun anbefalede Børn, Kunst og Billeders Landskonference varmt, og da jeg året inden var startet som selvstændig med at lave billedprojekter for børn, savnede jeg i den grad kolleger.

På trods af at være sammen med mange mennesker hver dag, kan det være ensomt at arbejde som selvstændig. Du kommer som en ressourceperson, og kan ikke dele alle dine overvejelser med personalet.

I foreningen fik jeg kolleger og et indblik i, at det var muligt at starte en billedskole. Det netværk, jeg fik, betød, at jeg ikke stod helt alene, da jeg startede min egen

billedskole, som siden fik flere ansatte.

I 2010-15 sad jeg i bestyrelsen i BKB, og der var det især processen med at undersøge og udvikle et tema til konferencen, som optog mig. Den kreative fase, hvor vi ping-ponger med hinanden og løber ud af tangenterne, elsker jeg.

Inspirationerne fra konferencerne er nok det, jeg har taget mest med mig videre. Den store spændvidde i oplæggene og den konkrete "hands on" i workshops har givet gnisten til at undersøge og udvikle nye temaer.

Blandt de mange, mange inspirerende indlæg har jeg valgt to fra "Sten, Sans, Papir" fra 2014, som jeg beskriver lidt nærmere.

GENERØSITET OG EKSPERIMENTER

På konferencen i 2014 mødte vi Lotte Glob, som er keramikker og bosat i Skotland. Hun er en af de vise ældre kvinder, jeg lader mig inspirere af. Som Louise Bourgeois og Georgia O’Keeffe. Kvinder, der lyser indefra af opdagelsesrejsen med deres kunst gennem et langt liv. Lotte Glob udforsker og eksperimenterer på basis af sit håndværk, som hun kender til bunds efter at have arbejdet med det i over 50 år. Hun tilsætter ting, hun finder i naturen – dyreskeletter, sten og klippestykker. Det er aldrig til at vide, hvordan det udvikler sig under brændingen, men det er netop det, der er det spændende. Tilfældet får lov til at have indflydelse på hendes arbejde. Lottes mest kendte skulpturer er hendes ”floating stones”; sten, der er udformet på en sådan måde, at de kan flyde i vandet. De startede ved en tilfældighed, men rummer nu et stort antal sten, som ligger i små søer i landskabet eller er sunket tilbunds.

Denne afsøgning af muligheder og umuligheder fascinerer mig. Hun er ikke bange for at mislykkes.

Det er tankevækkende i en tid, hvor vi, i vores uddannelsessystem, prioriterer det sikre. Den lige, velafprøvede vej til et bestemt resultat, som også Rane Willerslev, antropolog, pointerer i debatten om, hvordan vi skal kunne give plads til unge, der tænker ud af boksen, når vi hele tiden presser dem til ikke at fejle - ikke at turde eksperimenterere.

Lotte Glob vandrer meget i bjergene i sin hjemegn, og af og til medbringer hun en af sine skulpturer, som hun anbringer ude i naturen på utilgængelige steder. Hun elsker bjergene, og det er hendes måde at sige tak til dem på. Det hænder, at vinden blæser dem ned, og de går til grunde, men det kan også ske, at en vandrer finder dem. Lotte har givet dem til bjergene, og så må der ske, hvad der nu sker.

Denne generøsitet ramte mig meget på konferencen. Vi lærer vores børn at have ejerskab til det, de laver - at være stolte af det, de har frembragt for at fremme deres selvtillid, men måske skulle vi prioritere også at lære dem generøsitet. At give det videre på forskellige måder, f.eks. ved fællesarbejder, hvor de ikke kan få det med hjem til dem selv. Jo ældre børnene bliver, jo sværere er det at få dem til at engagere sig i noget, de ikke selv umiddelbart får et udbytte af. Men det betyder jo ikke, at vi som undervisere skal underkaste os dette.

Lottes praksis er et vidunderligt eksempel til efterfølgelse og fik i hvert fald mig til at tænke over, hvordan jeg arbejder.

Foto: Karen, Marie Demuth

INSPIRATION

Inspirere betyder at puste luft i. Og "puste luft i" det gjorde Horta Van Hoye flere gange på vores konferencer - senest i 2014.

Hun er en belgisk/canadisk kunstner og dramatiker, som formåede at puste liv i selv det mindste stykke sammenkrøllet papir. På magisk vis blev papiret levende, og den ene person efter den anden dukkede frem og interagerede med hinanden - dansede, skændtes og blev forsonede.

Hun viste os, at vi, med vores indlevelsessevne, nærvær og lyst til at fortælle historier, kan skabe de mest fascinerende scenerier med ganske få virkemidler, hvis vi efterlader vores rationelle tankegang i garderoben.

Folk, der laver børneteater ved det, men gør vi nok brug af det i vores arbejde med børn og billeder? Når man ser, hvad Horta formåede at

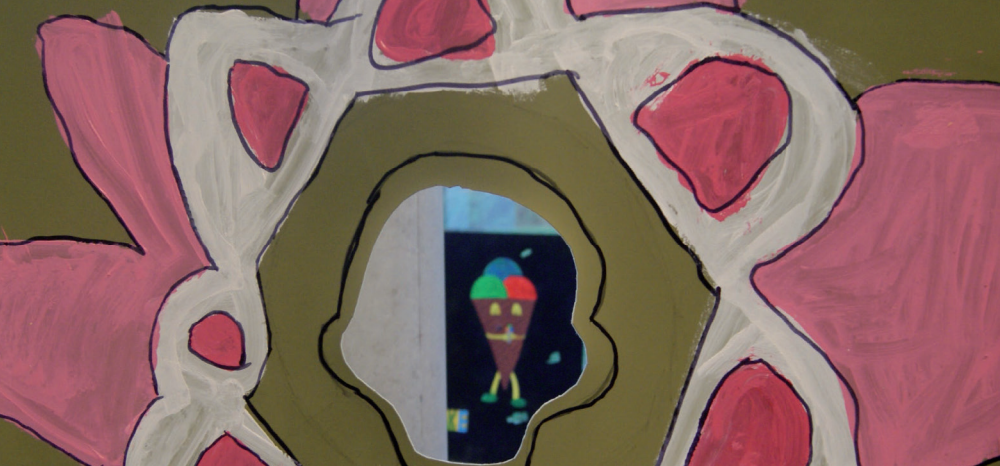
få os til at opleve, hvad kan man så ikke opnå med at puste liv i det, vi laver med børnene - især med børnehavebørn, som ikke har mistet kontakten til magien.

Igennem oplæg som Horta Van Hoye og Lotte Glob's og workshops, debatter, kulturelle indslag og samtaler over måltiderne bliver vores rygsække fyldt op med ny inspiration, ny viden, nye erkendelser, nye horisonter og nye bekendtskaber.

Følelsen af, at dette her har vi oplevet sammen, lagrer sig gennem mange år, og man står med en skattekiste - en fælles base, et fælles sprog, en fælles værktøjskasse og nogle fælles antenner ud i

denne forunderlige verden, som vi betræder på hver vores måde. Helt konkret bliver megen inspiration omsat i nye projekter med børn efter hver konference.

BKB HOLDER FANEN HØJT FOR KULTUREL MANGFOLDIGHED

AF CHRISTINA PAPSØ WEBER, TIDL. NATIONAL CHEF FOR CENTER FOR KULTUR & UDVIKLING

De sidste par år har jeg været så heldig at arbejde med den nationale strategi: "Retten til Kunst og Kultur", som blandt andet blev brugt til at fremme indsatser, der skulle øge danskernes – og ikke mindst unges – viden om kunst og kultur fra ikke-vestlige lande. Strategien blev udviklet i et samarbejde mellem Kulturministeriet og Udenrigsministeriet i 2012 og stod på skuldrene af FN's konvention til beskyttelse og fremme af kulturelle udtryksformers mangfoldighed. I FN-konventionen står der blandt andet:

"(...)kulturel mangfoldighed skaber en rig og forskelligartet verden, der giver flere valgmuligheder og beriger de menneskelige evner og værdier(...)en grundlæggende kilde til bæredygtig udvikling for samfund, folk og nationer(...)kulturel mangfoldighed, der trives i et klima med demokrati, tolerance, social retfærdighed og gensidig respekt mellem folk og kulturer, er en absolut nødvendighed

for fred og sikkerhed på lokalt, nationalt og internationalt plan(...)"

I efteråret 2015 besluttede Folketinget at aflyse strategien "Retten til Kunst og Kultur" på samme tid, som regeringen begyndte at sætte spørgsmålstegn ved, om Danmark skal efterleve menneskerettighedskonventionerne. Vi er på den måde på vej ind i en tid, hvor tidligere universelle rettigheder ikke længere er en del af vores selvforståelse, som noget vi som nation vil kæmpe for - for alle mennesker - men som noget, der nu er på vej til kun at være forbeholdt dem, der har papirer på, at de er borgere i demokratiske samfund. Hvilke konsekvenser får det, og hvorfor er det vigtigt i denne sammenhæng?

Et par år før FN-doktrinen blev skrevet meldte jeg mig ind i Landsforeningen Børn, Kunst og Billeder. På én gang et seriøst og legende forum, der

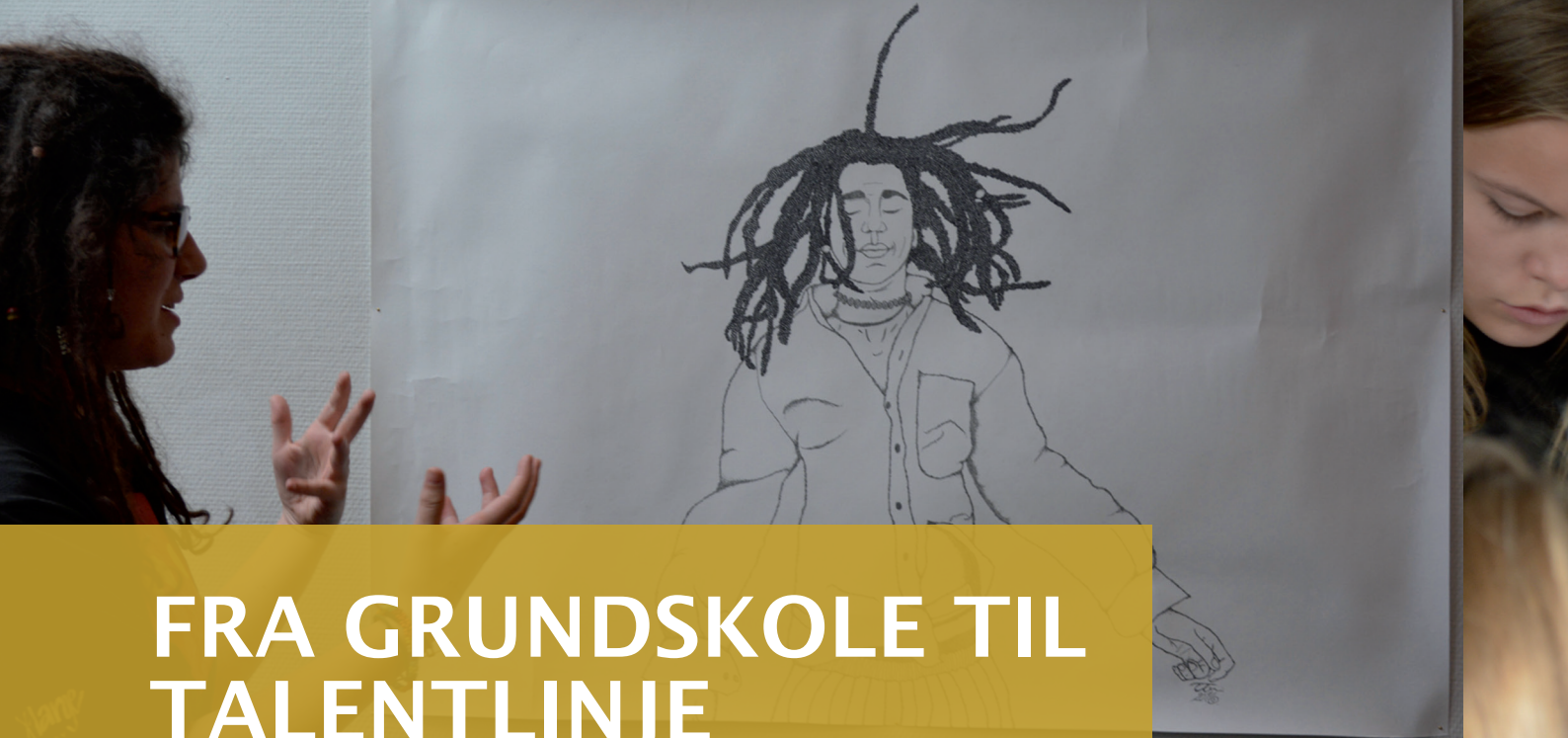
undersøger, udvikler og kvalificerer mødet mellem børn, unge og billedkunst. Her oplevede jeg en farverig eventyrernes klub, hvor medlemmerne ikke var bange for at drømme, eksperimentere og lade sig føre af improviserede veje ind i kulturudtryk, der på én gang kunne være meningsfulde og mærkelige.

Som nyuddannet kunsthistoriker og museumsmedarbejder følte det befriende at møde kunstnere og formidlere, der ikke var bange for at se verden og dens mangfoldighed med nysgerrige blikke, i stedet for at kategorisere den for at kunne dømmе, hvilke kunstneriske udtryk skulle være inde i varmen og hvilke, som ikke skulle have lov til at blive udstillet i gallerierne. BKB præsenterede mig for kunst og børnekulturelle udtryk fra blandt andet Indien og Bangladesh. Steder, hvis kunstneriske udtryk, jeg ikke på det tidspunkt havde set på de store udstillingssteder i Danmark.

Nu mere end ti år senere oplever jeg stadig BKB som den forening, der holder en kunstnerisk mangfoldighedsfane højt, fordi foreningen insisterer på at anerkende, at de kulturelle udtryksformers mangfoldighed, er en vigtig forudsætning for, at børn og unge kan udvikle sig til individer og kan udtrykke deres idéer og værdier og dele dem med andre.

FRA GRUNDSKOLE TIL TALENTLINJE

AF HANNE ALGOT JEPPESEN, LEDER AF AARHUS BILLED- OG MEDIESKOLE

Tillykke til Landsforeningen Børn, Kunst og Billeder med de 25 års jubilæum! Aarhus Billed- og Medieskole er medlem af Landsforeningen Børn, Kunst og Billeder og aktive i Kompetencecenter for Børn, Unge og Billedkunst. Disse netværk er vigtige nationale fora for udveksling, debat og inspiration af Billedskolernes og Talentskolernes virke og organisering.

I Aarhus Billed- og Medieskole underviser vi børn og unge fra 7-20 år i en lang række fritidsforløb i billedkunst, animation, kortfilm og kreativ skrivning. Som overbygning tilbyder vi en 2-årig Billedkunstnerisk Talentlinje for unge fra 16-20 år. De unge optages via en præsentation af deres værker og skitser samt en samtale. Vi samarbejder med AROS Aarhus Kunstmuseum omkring dele af forløbet. I Aarhus

Billed- og Medieskole har vi ud over fritidsforløb et omfattende samarbejde med skolerne i Aarhus Kommune og underviser årligt omkring 1.300 børn og unge via skoleworkshops i vores værksteder midt i Aarhus. Via skoleforløb bliver børn og unge gjort opmærksomme på, at der findes miljøer, hvor de i fritiden kan dyrke eksempelvis tegning, tegneserie, kortfilm og kreativ skrivning. Det kan være et første skridt på vejen til en større kunstnerisk fordybelse.

At rumme både Billedkunstnerisk Grundskole og Talentlinje i samme Billedskole er betydningsfuldt, ikke mindst fordi der i en Billedskole foregår en naturlig fødekæde-proces, og Talentlinjen er et vigtigt led i fødekæden. Ved at have kvalificerede kunstneriske tilbud hele vejen kan vi udfordre og fastholde eleverne, fra de er børn, til de er unge frem mod videregående uddannelser.

Unge på Talentlinjen har naturligt qua deres alder et andet refleksionsniveau end de yngre elever. De unge er inspirationskilder og rollemodeller og viser gennem deres engagement og viser gennem deres engagement vej for de yngre, som vokser i et miljø med unge, dedikerede elever. Der er inspiration at hente på tværs af alder.

I Aarhus Billed- og Medieskole udveksler vi fagligt på tværs af Grundhold og Talentlinje i vores arbejde med at skabe et miljø for eleverne med fordybelse, fællesskab og kunstnerisk kvalitet.

Hans, som har været elev i Billed- og Medieskolen en årrække, fortæller om betydningen af at have både Grundskole og Talentlinje samlet: "Jeg har gået på Aarhus Billed- og Medieskole i mange år og lige siden jeg var lille, syntes jeg, det var helt vildt

fedt at gå et sted, hvor jeg mødte både børn og unge med samme interesse. At gå på skolen betød, at jeg blev taget meget mere seriøst, og det var et godt miljø at gro i. Jeg er glad for, at skolen altid har været der igennem min udvikling, og jeg er rigtig glad for at se holdene med de mindre børn have det sjovt. Det giver en følelse af leg i luften.”

Den bedste oplevelse jeg har haft

med kunst er nok at lave det.

Ville, 7 år
Den Lille Skole i København

FAKTABOKS

20 årlige Grundforløb + weekend- og ferieforløb

2-årig Billedkunstnerisk Talentlinje for unge 16-20 år

55 årlige skoleworkshops
Kunstcamperen, et mobilt værksted, der besøger bydele og boligområder i Aarhus og skaber workshops og projekter

Årligt omkring 2.300 elever

www.aarhusbilledogmedieskole.dk

HVORDAN MØDES KUNSTEN I UDKANTEN AF DANMARK?

AF MINI BLUME, BILLEDKUNSTNER OG FORMIDLER

At hæve indsatsen for billedkunst for, med og af børn og unge her i den geografiske periferi af Danmark, kan godt være en meget større opgave at løfte end i storbyerne. Politisk fokus andetsteds og økonomiske udfordringer er to af de helt store konkurrenter, samtidig med en markant mindre repræsentation af professionelle gallerier og kunstmuseer. Grundlaget for at tiltrække billedkunstnere og dygtige undervisere er ofte også klemt i yderområderne, idet et dygtigt og fagligt niveau for professionel billedkunstudervisning ofte er proportionelt til stede i forhold til de vilkår, man tilbyder i kommunerne.

Lolland er et meget natursmukt hjørne af Danmark, med høj himmel og huspriser så lave, at selv en billedkunstner kan have råd til at købe hus. Som næsten nyuddannet billedkunstner, flyttede jeg derfor for 14 år siden til Vest-Lolland. Men ankommet fra København var en af de største overraskelser at opdage, hvor spredt og diffust billedkunsten levede i menneskers bevidsthed. Særligt i børn og unges øjenhøjde, var der ikke megen aktivitet. Med et hurtigt kig på befolkningssammensætningen gjaldt det for mig om at finde brede samarbejder og gode muligheder for at nå alle børn og unge, hvis jeg ville udbrede mit

hjerterbarn - Billedkunsten! På Lolland var der ej heller nogen billedskole og med dette intet fagligt og formidlingsmæssigt niveau, for hvad god professionel billedkunstudervisning betød, og med hvilke didaktiske greb man nåede ud til de mange forskellige børn og unge. Billedkunst for, med og af børn og unge kunne næsten dække hvad som helst og ingenting. Med store ambitioner på såvel billedkunstens som børn og unges vegne blev dette derfor startskuddet til 14 meget travle år på Lolland og Falster.

At skabe en fælles og bred forståelse for, hvad billedkunsten kan som proces og udtryk med

den yngre generation på Lolland og Falster, fandt jeg ud af, krævede mere end blot hyggelige, velfungerende hold og god forældrekontakt. Det krævede gode samarbejdsevner og vinkler, hvormed Billedkunsten kunne perspektiveres ind i forskellige fokusområder i kommunen. Ikke kun for at få økonomisk og politisk opbakning, men for at gøre billedkunsten vedkommende i ét af Danmarks mest trængte yderområder. Efter nogle år tog jeg derfor en diplomuddannelse i kunst og kulturformidling for børn og unge, så mine evner ud i børnekulturelle strategier koblet til sociale, pædagogiske og politiske indsatsområder blev stivet kraftigt

Fotos: Billeder fra Mini Blumes arbejde med børn og billeder på Lolland-Falster

af. Jeg blev hermed klædt på til i langt højere grad at gøre vildveje og omveje, til konstruktive veje fremad. Et årelangt og mangfoldigt arbejde med alle børn og unge begyndte også at give genlyd (for der er vel ikke den skole, institution eller SFO, jeg ikke har besøgt, på Lolland og Falster). Større kompetenceforløb for lærere, pædagoger og studerende, samt tænketanke for social innovation, boligsocial udvikling og konsulentbistand for andre billedkunstinitiativer, blev også inkluderet i mit virke, ud over at have fuldtegnede hold på min egen billedskole.

Men turen rundt for at finde samarbejdspartnere og vinkle billedkunsten for børn og unge i uendelige mange retninger var, og er, en barsk affære. Man kan ikke ene mand nå det embedsmæssige og politiske niveau tilstrækkeligt – i forhold til den ”konkurrence”,

lokalsamfundets andre ”brændpunkter” yder – samtidig med også at have underviserrollen. Hertil kræves en større samlet strategi på billedkunstområdet for børn og unge. Dette kræver, at der løftes på flere platforme samtidig!

En væsentlig platform for at hæve indsatsen lokalt er at give billedskoler og billedkunstaktørers arbejde betydning og fodslag nationalt. Landsforeningen Børn, Kunst og Billeder har gjort et godt og solidt benarbejde til den indsats, som Kompetencecentret for Børn, Unge og Billedkunst har kunnet bistå med, i forbindelse med det gennembrud, Kulturaftalen for Kulturregion Storstrøm 2015-2018 blev.

Om end hvor meningsfuldt jeg altid har følt mit arbejde, ville tilfredsheden ikke kunne have været så stor, som den er nu, hvor en regional billedskole er en

realitet. Cirklen er blevet sluttet med en kulturaftalemålsætning, der hedder ”Kultur og læring”, der skal løfte billedkunstområdet for børn og unge i Kulturregion Storstrøm. Den 18. januar 2016 blev et projektforslag om en regional billedskole vedtaget af den politiske styregruppe. Fokus er lagt på ”billedskolens kernekompetence, dvs. kreative og skabende processer af en høj kunstfaglig og æstetisk kvalitet”. Kulturregion Storstrøm dækker kommunerne Faxe, Næstved, Stevns, Vordingborg, Guldborgsund og Lolland kommune. Den regionale billedskole er forankret på Rønnebæksholm i Næstved, der dermed skal koordinere indsatsen og sikre de lokale afdelingers faglige og pædagogiske niveau.

Alle kommuner i Kulturregion Storstrøm har haft deres egne ildsjæle. Benarbejdet er i større eller mindre grad gjort lokalt.

Fotos: Billeder fra Mini Blumes arbejde med børn og billeder på Lolland-Falster

Jeg er blot én af de ildsjæle, der er gået "all in", og det er en fantastisk følelse at vide, at det nytter, alt det hårde slid! Det er derfor også et fantastisk øjeblik at påminde om at uden stærk faglighed, fælles netværk og platform for at hæve indsatsen på billedkunstområdet for børn og unge, så når vi ikke så langt, som det virkelig er muligt at nå. Billedskoler og billedkunst for, med og af børn og unge har en uundværlig rolle i samfundet, men også på mange niveauer i samfundet. Det er et meget spændende udviklingsarbejde, som venter os. Som billedkunsten afspejler samfundet, således skal vi som billedskoler også gå i dialog med samfundet, og gøre os betydningsfulde. Det har vi både vid og bid til!

Jeg har en fantastisk chance for nu at takke Karen Marie,

Landsforeningen for Børn, Kunst og Billeder, og alle i Kompetencecentret for et kæmpe vellykket stykke arbejde og samarbejde. Tak for indsatsen. Jeg glæder mig til mange spændende og udviklende år fremover.

Kærlig hilsen
Mini Blume

BILLEDKUNSTENS DAG

EN GAVE – DEL DEN UD

AF LYKKE ØSTRUP ANDERSEN, FORMAND FOR DANMARKS BILLEDKUNSTLÆRERE

I skoleåret 2006 til april 2007 igangsatte Danmarks Billedkunstlærere kampagneåret for billedkunstundervisningen i folkeskolen under overskriften "Blik for billeder". Plakater, flyers, dvd'er og postkort blev sendt ud til landets skoler. Formålet var at nå ud til forældrene og politikere. Få deres opmærksomhed rettet mod faget og dets faglighed.

Kampagneåret sluttede på skolerne med "Åbent Billedværksted", hvor forældre og elever blev inviteret til workshops og udstillinger. 39 skoler deltog. Der var ligeledes happenings i det offentlige rum.

Siden 2008 og frem til 2014 har Danmarks Billedkunstlærere forsøgt at gøre Billedkunstens Dag til en tilbagevendende begivenhed. Dertil nåede vi ikke. Hvis Billedkunstens Dag skulle have gennemslagskraft skulle alle aktører inden for billedkunst være med.

Derfor var det oplagt at bringe Billedkunstens Dag med til styregruppen for Kompetencecentret for Børn, Unge og Billedkunst, da det så dagens lys i 2014. Billedkunstens Dag er en event, som er skabt til at samle hele fødekæden og aktører inden for billedkunst og gennem samarbejder på tværs synliggøre billedkunstens styrke, potentialer og nødvendighed. Hverken mere eller mindre.

Det har resulteret i at Billedkunstens Dag allerede den 16. marts 2016 igen kom på landkortet. Kompetencecentret for Børn, Unge og Billedkunst og Danmarks Billedkunstlærere udarbejdede et inspirationskatalog til billedkunstaktiviteter, som blev udsendt til samtlige skoler, gymnasier, billedskoler og museer i hele landet.

Mindst 40 steder i landet blev dagen markeret. Både skoler,

museer, lærerstuderende og billedskoler deltog i begivenheden med udstillinger og happenings både ude og inde.

Efterfølgende har flere tilkendegivet, at de vil være med næste år.

Du kan også være med. Få dagen med i din planlægning allerede nu. Vi glæder os til at kunne sætte flere flag på landkortet i 2017.

Billedkunstens Dag 15. marts 2017 – den skal bare deles ud.

Hermed ønsker Danmarks Billedkunstlærere Landsforeningen Børn, Kunst og Billeder hjertelig tillykke med 25 års jubilæet. Vi ser frem til fortsat at kunne folde vores samarbejde ud. I kan jo noget med foldeteknik ;)

Foto: Lykke Østrup Andersen

BLÆKSPRUTTEKUNSTNER

AF LILIBETH CUENCA RASMUSSEN, BILLEDKUNSTNER

På Landskonferencen 'Sten, Sans, Papir' i 2014 gav Lilibeth en smagsprøve på flere af sine huskunstnerprojekter ved oplægget: "At stikke en finger i jorden". Herunder har vi igen mulighed for at få indblik i forholdet mellem Børn, Kunst(ner) og Billeder – set fra kunstnerens perspektiv.

Identitet, interaktion og deltagelse er nøgleord for mange af mine værker. Jeg arbejder primært med performance udtrykt i forskellige medier.

I mine værker ifører jeg mig en række identiteter og kostumer, og i min praksis har jeg ligeså mange roller: den udøvende, journalistiske, politiske, formidlende kunstner... Jeg opfatter alle roller som lige vigtige.

Ofte bruger jeg egne værker som udgangspunkt for workshops for børn og unge. Der er tale om en slags genopførelse, blot afprøvet på deres kroppe og ud fra deres eget ståsted og fortolkning. Det er lærerigt for begge parter.

Jeg ser mine ideer udefra. Workshopsituationen er den bedste måde at få feedback på, fordi kontakten mellem kunst og publikum er direkte.

De unge ser det indefra og får indblik i ideens kerne, proces og tager aktivt del i kunsten.

Deres umiddelbare spørgsmål og reaktioner er guld værd – ikke mindst på et menneskeligt plan.

Fra min udstilling *Inbetweeness* på Horsens Kunstmuseum i 2014, fik publikum samt inviterede børn og unge fra forskellige institutioner lov til at se, høre og røre med under tilblivelsen af mine værker. Alt blev produceret i de rum, det skulle udstilles i.

Samme år i oktober i Nikolaj Kunsthal i København til min udstilling *Being Human Being* var jeg huskunstner og arbejdede i to uger med 300 børn og unge fra 2.-9. klasse i København.

Det allervigtigste budskab, når jeg underviser er, at deltagerne lærer at forstå, at kunst ind- og

udtages subjektivt og fortolkes på uendeligt mange måder. Kunsten er samfundets "helle", hvor mange andre ting skal give et facit og gå op i et system, åbner kunsten op for flere facitlister... Kunsten peger på alt det, der ligger i mellemrummene, det der ikke kan forklares eller må siges højt ...

Foto: Lilibeth Cuenca Rasmussen

Foto: Lilibeth Cuenca Rasmussen

LINKS

www.lilibethcuenca.com

<http://channel.louisiana.dk/video/lilibeth-cuenca-rasmussen-living-sculpture-talks>

www.brooklynmuseum.org/easca/feminist_art_base/gallery/Lilibeth_Cuenca_Rasmussen.php

<http://www.nikolajkunsthall.dk/da/udstillinger/lilibeth-cuenca-rasmussen>

http://rodasten.com/rs_events/view/Lilibeth/?lang=se

BØRN, KUNST OG DEMOKRATI

**AF LISE SATTRUP, UNDERVISNINGS- OG UDVIKLINGSANSVARLIG,
ARKEN MUSEUM FOR MODERNE KUNST**

Det har været en fornøjelse at følge foreningen Børn, Kunst og Billeder gennem årene, to gange har jeg bidraget som oplægsholder på landkonferencerne, dels som underviser fra ARKEN og med fokus på Samtidskunst og dels som forsker i kunstpædagogik. I forlængelse af sidste konferences fokus på deltagelse, var jeg glad for at få mulighed for at præsentere mit forskningsprojekt om mulighedsrummet for demokratisk deltagelse i børns møder med kunst på kunstmuseer (Jamen, hvad skal jeg kigge efter?).

Jeg vil kort introducere mit forskningsprojekt i håb om, at det kan anspore jer til videre læsning og/eller eksperimenter med praksis. Inspireret af den franske filosof Jacques Rancière ser jeg ikke demokrati som noget permanent som eksempelvis en styreform eller livsform, men derimod som noget sporadisk, der kan opstå – når vi udfordrer forestillingerne om, hvem der kan deltage, og hvordan der skal deltages i hverdagen. Som noget, der opstår, når eksempelvis forestillingen om, at deltagelse på kunstmuseer fordrer kulturel kapital, udfordres.

Jeg ønskede med forskningsprojektet at undersøge muligheden for demokrati i de situationer, hvor børn i forbindelse med deres skolegang besøger og deltager i undervisningsforløb på kunstmuseer (kunstpædagogiske møder). Med afhandlingen bidrog jeg med nye perspektiver på koblinger mellem børn, kunst og demokrati – ved at pege på de demokratiske potentialer, der opstod i situationer, hvor den kvalificerende eller socialiserende kunstpædagogik blev brudt (sprækker) eller de situationer, som lå udenfor (mellemrum) den kvalificerende eller socialiserende undervisning.

I forlængelse af denne pointe peger jeg i afhandlingen på, at det, der blokerer for demokrati, er snævre forståelser af, hvad børn og kunst er eller kan. Derfor argumenterer jeg for et skifte fra at være orienteret imod at lære børn at deltage til at se børn som nogen, der allerede kan deltage, da de alle kan sanse, også når de ikke har tidligere erfaringer med kunst.

Hvordan kan man på billedskoler eller i billedkunstundervisningen

på skolerne anvende disse perspektiver? Ja, det kan man måske ligesom på kunstmuseer, ved ikke at se demokrati, som noget der skal være permanent, men i stedet værne om de særlige situationer, hvor børn udfordrer kunstundervisningens kvalificerende eller socialiserende dimensioner (sprækker) eller ved at anskue mellemrummene mellem opgaver eller lignende som rummende et særligt demokratisk potentiale. Og måske har børns møder med kunst et vigtigt demokratisk potentiale, da kunst ofte udfordrer vores måder at forstå os selv og vores samfund på – og herunder netop vores mulighedsrum for demokratisk deltagelse.

Afhandlingen kan downloades på:

arken.dk/wp-content/uploads/2015/12/ph.d.-afhandling-lise-sattrup.pdf

– Det er meget stort. Randi og Katrine har også malet en færges.
Hannah, 11 år
Skovbo Billedskole

Jeg synes det er godt at bruge fantasi for så
beløver man ikke at tegne noget
Vilje, 7 år
Den Lille Skole i København

Den bedste oplevelse i billedskolen:
Jeg syntes det var sjovt at lave
monstre fordi man skulle skrabbe på
alle mulige ru ting (frottage)
Sofie, 8 år
Kolding Billedskole

Den bedste oplevelse jeg har haft i billedskolen var ler,
fordi man kan forme og lave sin egen figur.
Ena, 8 år
Kolding Billedskole

Man kan bruge alt til at lave kunst
Hannah, 11 år
Skovbo Billedskole

Man skal
gå i
Billedskole
så man blir
god til at
tegne.
Frederikke,
8 år
Kolding
Billedskole

Det værste ved at tegne er, når man tegner
meget forkert og bliver sur.
Så må man bare prøve at lave det igen.
Cille My, 10 år
Tegnehold på Frederikshavn Bibliotek

Børn skal gå i Bill
Sofie 8 år

Billedskole
en er:
Bge sig og snakke sammen

Det sjoveste ved kunst er
at man kan male lige hvad man vil
Asta 12 år
Ringsbø Friskole

Det værste ved kunst
er at man skal være meget tålmodig
Hannah, 11 år
Skovbo Billedskole

Det bedste ved billedskolen er:
at hygge sig og snakke sammen
Frederikke 8 år
Kolding Billedskole

I Billedskolen prøver vi at se tingene på nye måder.
Elev, 4. Klasse Syddjurs.

Billedskole
skal være:
sjovt og
hyggeligt
Frederikke 8 år
Kolding Billedskole

Billedskole fordi det er hyggeligt
Frederikke 8 år
Kolding Billedskole

Det er
sjovt
at male
– tiden går
hurtigere
– man tror
der er gået
en
time
og så er der
faktisk
gået
fire timer
Asta
12 år
Ringsbø
Friskole

Kunst er: Når man har gjort det rigtig fint.
Men nogle gange laver man noget som ikke helt giver
mening mens man gør det men det
bliver stadigvæk flot.
Ena 8 år
Kolding
Billedskole

BØRN

KUNST

OG

BILLEDER

